Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31.01.2017, sp. zn. 29 Cdo 2737/2014, ECLI:CZ:NS:2017:29.CDO.2737.2014.1

Číslo: 79/2018

Právní věta: Správce konkursní podstaty úpadce neporuší povinnost postupovat při výkonu funkce s odbornou péčí (§ 8 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. prosince 2007) tím, že si před zahájením sporu s osobou, o níž má důvod se domnívat, že je úpadcovým dlužníkem, nevyžádá (vzhledem k majetkové nedostatečnosti konkursní podstaty) od konkursních věřitelů zálohu na krytí náhrady nákladů řízení, jež by mohly být přiznány na účet konkursní podstaty úpadcovu dlužníku, kdyby správce konkursní podstaty spor prohrál; ustanovení § 27 odst. 4 poslední věty uvedeného zákona k tomuto účelu neslouží.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 31.01.2017

Spisová značka: 29 Cdo 2737/2014

Číslo rozhodnutí: 79

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody, Správce konkursní podstaty

Předpisy: § 27 odst. 4 ZKV
§ 8 odst. 2 ZKV

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 30. 1. 2014, sp. zn. 22 Co 597/2013, v rozsahu, v němž směřovalo proti té části druhého výroku, kterou odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o nákladech řízení, jakož i v rozsahu, v němž směřovalo proti třetímu výroku o nákladech odvolacího řízení; jinak je zamítl.

I.
Dosavadní průběh řízení

1. Podanou žalobou se žalobce (Ing. M. S.) [dále též jen „M. S.“] domáhal po žalovaném (Mgr. D. L.) [dále též jen „D. L.“] zaplacení částky 113 881 Kč s příslušenstvím tvořeným zákonným úrokem z prodlení za dobu od 27. 1. 2010 do zaplacení. Žalobu odůvodnil tím, že za trvání konkursu vedeného u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále též jen „konkursní soud“) na majetek úpadce M a D Pardubice spol. s r. o. pod sp. zn. 48 K 16/2004 vůči němu D. L. (coby správce konkursní podstaty úpadce) podal u konkursního soudu žalobu o zaplacení částky 614 481,46 Kč s

příslušenstvím. Konkursní soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 10. 6. 2008, č. j. 55 Cm 107/2006-132, a zavázal D. L. (jako správce konkursní podstaty úpadce) zaplatit mu na náhradě nákladů řízení částku 51 627 Kč. K odvolání D. L. pak Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 29. 4. 2009, č. j. 2 Cmo 267/2008-169 potvrdil rozsudek konkursního soudu a zavázal L. T. (jako správce konkursní podstaty úpadce) zaplatit M. S. na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 62 254 Kč. Takto vzniklá pohledávka za podstatou (v celkové výši 113 881 Kč) však žalobci nebyla uhrazena, jelikož v konkursní podstatě úpadce se nenacházely prostředky na její uspokojení (což plyne i z konečné zprávy D. L. z 6. 11. 2009). D. L. měl jako správce konkursní podstaty úpadce povinnost postupovat při výkonu funkce s odbornou péčí [§ 8 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „ZKV“)] a měl dodržet i prevenční povinnost ve smyslu § 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“). Tímto způsobem však nepostupoval, čímž žalobci způsobil škodu. Spor o zaplacení pohledávky (614 481,46 Kč s příslušenstvím) totiž zahájil s vědomím, že náklady spojené s jejím uplatněním nejsou kryty prostředky v konkursní podstatě. Přitom ani nepostupoval podle § 27 odst. 4 ZKV (a nevyžádal si od konkursních věřitelů zálohu na krytí těchto nákladů).

2. Rozsudkem ze dne 31. 7. 2013, č. j. 105 EC 97/2010-237, rozhodl Okresní soud v Pardubicích (dále jen „okresní soud“) o žalobě tak, že:

> [1] Zamítl žalobu co do částky 51 627 Kč s příslušenstvím (bod I. výroku).
> [2] Uložil žalovanému zaplatit žalobci do 3 dnů od právní moci rozsudku částku 62 254 Kč s příslušenstvím tvořeným zákonným úrokem z prodlení za dobu od 27. 1. 2010 do zaplacení (bod II. výroku).
> [3] Určil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (bod III. výroku).

3. Okresní soud dospěl po provedeném dokazování k následujícím závěrům:

> [1] D. L. podal žalobu proti M. S. důvodně. Jediná jednatelka úpadce trvala na tom, že do konkursní podstaty úpadce náleží pohledávka vůči M. S. ve výši 614 481,46 Kč a nebylo v silách D. L. vyvrátit toto její tvrzení před podáním žaloby, přestože musel vědět [vzhledem ke svému právnickému vzdělání (byl i advokátním koncipientem)], že smlouva o zřízení zástavního práva ze dne 6. září 2000 (dále jen „zástavní smlouva“) uzavřená mezi pozdějším úpadcem a M. S. je absolutně neplatná pro rozpor se zákonem (§ 39 obč. zák.) a její obsah (vymezení zajišťované pohledávky) odporuje (tehdy platnému) ustanovení § 151b odst. 4 obč. zák. Skutečnost, že D. L. v žalobě výše řečené nezohlednil, nic nemění na tom, že žalovaná částka mohla být považována za bezdůvodné obohacení M. S. Promlčení pohledávky se pak zohledňuje až po vznesení námitky promlčení (což se stalo po podání žaloby).
> [2] Kdyby D. L. žalobu nepodal, mohl by jej věřitelský výbor nařknout, že v konkursním řízení nepostupoval s odbornou péčí [jak mu ukládá ustanovení § 8 odst. 1 (správně odst. 2) ZKV]. Ostatně, odůvodnění rozsudku konkursního soudu obsahuje závěr, že některé movité věci označené v příloze zástavní smlouvy patřící úpadci, byly vydány M. S.
> [3] D. L. tedy podal žalobu vůči M. S. důvodně, když postupoval s péčí řádného hospodáře. Proto žalobci nenáleží náhrada škody ve výši 51 627 Kč, představující odměnu, kterou zaplatil (ve sporu, který proti němu vedl D. L.) svému advokátu JUDr. E. P.
> [4] Za stavu, kdy konkursní soud v zamítavém rozsudku uvedl, že nárok na vydání bezdůvodného obohacení je promlčen (a zdůvodnil, proč tomu tak je), bylo povinností D. L. posoudit, zda může uspět s odvoláním, k čemuž měl právnické vzdělání i osobu s právnickým vzděláním [advokátku JUDr. B. Š. coby svého zástupce]. S odvoláním D. L. neuspěl právě proto, že se odvolací soud bezvýhradně ztotožnil se závěrem konkursního soudu o promlčení nároku. D. L. tedy nepodal odvolání důvodně (nepostupoval s odbornou péčí, jak mu ukládá ustanovení § 8 odst. 2 ZKV).
> [5] Podle § 420 obč. zák. proto D. L. odpovídá žalobci za škodu ve výši částky (62 254 Kč),

která mu nebyla nahrazena z konkursní podstaty jen proto, že se v ní nenacházela. Absenci prostředků k uspokojení nároku žalobce za právní zastoupení dle pravomocných rozsudků v konkursní podstatě úpadce nelze přičítat k tíži žalobce. Bylo na žalovaném postupovat obezřetně, aby zbytečnými podáními k soudu nezpůsobil škodu. To, že soud schválil konečnou zprávu a ukončil konkursní řízení, aniž shledal žalobcem tvrzené „fatální pochybení" v souvislosti s podáním žaloby, samo o sobě nezbavuje žalovaného povinnosti nahradit škodu. Ostatně, výrok o zamítnutí žaloby co do částky 51 627 Kč opřel soud o přesvědčení, že žaloba byla podána důvodně. Tvrzení žalovaného, že měl a stále má za to, že nárok, který uplatňoval v onom sporu, nebyl promlčen, nebylo možné akceptovat. Z neplatných smluv nemohly totiž nastat právní důsledky odůvodňující vystavení faktury. Byl-li žalovaný skutečně přesvědčen, že nárok nebyl promlčen, měl podat dovolání.
[6] Tím, že žalovaný neuhradil žalobci škodu k jeho výzvě, se dostal do prodlení, proto jej soud zavázal k úhradě této částky se zákonným úrokem z prodlení (ve smyslu § 517 odst. 2 obč. zák., ve výši dle nařízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku a kterým se stanoví minimální výše nákladů spojených s uplatňováním pohledávky).

4. K odvolání obou účastníků Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 30. 1. 2014, č. j. 22 Co 597/2013-299:

[1] Potvrdil rozsudek okresního soudu v bodu I. výroku (první výrok).
[2] Změnil rozsudek okresního soudu v bodu II. výroku tak, že žalobu i potud zamítl (druhý výrok).
[3] Změnil rozsudek okresního soudu v bodu III. výroku tak, že žalobci uložil zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 72 116 Kč (druhý výrok).
[4] Uložil žalobci zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 24 754,80 Kč (třetí výrok).

Jako s novým žalobcem přitom odvolací soud jednal již se společností Ch., s. r. o., (na základě svého usnesení ze dne 11. 12. 2013, č. j. 22 Co 597/2013-276), která vstoupila do řízení namísto M. S.

5. Odvolací soud dospěl po přezkoumání napadeného rozsudku k následujícím závěrům:

[1] Okresní soud provedl ve věci úplné dokazování, důkazy hodnotil jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti a na základě nich dospěl k odpovídajícímu závěru o skutkovém stavu věci a ten také správně po právní stránce hodnotil (s níže uvedeným doplněním odvolacího soudu) co do části nároku na náhradu škody týkající se nezaplacených nákladů řízení vedeného před soudem prvního stupně (bod I. výroku rozsudku okresního soudu).
[2] Odlišný názor má odvolací soud (vycházeje ze skutkových zjištění okresního soudu) ohledně nároku na náhradu škody ve výši 62 254 Kč s příslušenstvím, týkajícího se neuhrazených nákladů odvolacího řízení.
[3] Kdyby se prokázalo, že mechanismem tvrzeným v žalobě vznikla žalobci škoda jako důsledek porušení povinnosti dle § 8 odst. 2 ZKV, odpovídal by za ni správce konkursní podstaty dle § 420 obč. zák. Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2123/2001, uveřejněný pod č. 88/2003 Sb. rozh. obč., který je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupný i na webových stránkách Nejvyššího soudu, jakož i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2008, sp. zn. 29 Cdo 2225/2008, uveřejněný pod č. 63/2009 Sb. rozh. obč.
[4] V takto ustaveném právním rámci patří k předpokladům vzniku obecné občanskoprávní odpovědnosti správce konkursní podstaty za způsobenou škodu: 1/ porušení právní povinnosti (protiprávní úkon), 2/ vznik škody, 3/ příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody a 4/ zavinění. První tři předpoklady jsou objektivního charakteru a důkazní

břemeno ohledně nich leží na poškozeném. Zavinění je subjektivní povahy a jeho existence ve formě nedbalosti nevědomé se předpokládá (§ 420 odst. 3 obč. zák.); naopak škůdce prokazuje, že škodu nezavinil.
[5] S přihlédnutím k ustanovení § 6, § 14 odst. 1 písm. a) a § 27 odst. 4 ZKV platí, že správce konkursní podstaty musí postupovat (již od prohlášení konkursu na majetek úpadce, nikoli až od soupisu) při výkonu funkce tak, aby se do konkursní podstaty dostal veškerý dosažitelný majetek a aby rovněž byly vymoženy pohledávky úpadce (a tím v co největším rozsahu uspokojeny nároky věřitelů úpadce). To však neznamená, že správce konkursní podstaty je povinen uplatnit jakékoli nároky úpadce. Před uplatněním nároků úpadce (např. žalobou) je povinen posoudit s odbornou péčí pravděpodobnost úspěchu v soudním sporu (zvážit i možnost neúspěchu). Při vymáhání plnění do konkursní podstaty je tedy nutno zvážit efektivnost vymáhání, tj. nepodávat žaloby proti subjektům, od nichž nelze nic vymoci a postupovat tak, aby s co nejmenší mírou pravděpodobnosti hrozilo zatížení konkursní podstaty, např. náklady neúspěšného soudního řízení nebo i tím, že správce konkursní podstaty povede soudní řízení bezdůvodně a zjevně bezúspěšně.
[6] D. L. ve sporu vedeném proti M. S. argumentoval (po zpřístupnění názoru konkursního soudu o neplatnosti zástavní smlouvy a posouzení věci dle bezdůvodného obohacení) tím, že daný nárok vychází z účastníky uzavřené kupní smlouvy, což posléze zaznělo i v odvolacím řízení. Oba soudy vyšly v onom sporu z toho, že zástavní smlouva je absolutně neplatná pro neurčitost označení zajišťované pohledávky i vymezení předmětu zástavy, pročež posuzovaly nárok podle zásad o bezdůvodném obohacení. Vzhledem ke vznesené námitce promlčení a k průkazu nejzazší doby předání předmětu zástavy (movitých věcí) M. S. (23. 9. 2001) též soudy shodně dovodily, že bezdůvodné obohacení M. S. vzniklo 23. 9. 2001, takže nárok uplatněný žalobou ze 7. 3. 2006 měly (po marném uplynutí čtyřleté promlčecí doby) za promlčený.
[7] I odvolací soud má za to, že D. L. měl před zahájením sporu s M. S. k dispozici informace, které umožňovaly úvahu o oprávněnosti nároku proti M. S. Byť se lze ztotožnit s tím, že si D. L. mohl a měl vyhodnotit otázku neplatnosti zástavní smlouvy, je zřejmé, že daný nárok mohl obstát i z jiného právního důvodu (z titulu bezdůvodného obohacení nebo jiné smlouvy). Jelikož mezi účastníky nebyla od počátku shoda ohledně existence nároku uplatňovaného vůči M. S., lze stěží přičítat k tíži D. L. případnou nečinnost před podáním žaloby (absenci předžalobního jednání). K této nečinnosti nadto (dle skutkových zjištění okresního soudu) ani nedošlo.
[8] V daném případě posuzovaly oba soudy nárok pouze z pohledu bezdůvodného obohacení, u kterého si vystačily se závěrem o promlčení pohledávky, ač se nabízelo posouzení věci i z pohledu dalších tvrzení.
[9] Lze přitakat tomu, že podání žaloby ani vedení sporu D. L. nebylo právně perfektní, když měl uplatnit (i po seznámení s názorem konkursního soudu o neplatnosti zástavní smlouvy a o posouzení věci dle zásad o bezdůvodném obohacení) jednoznačná skutková tvrzení a označit k nim důkazy. Je ale zřejmé, že argumentace o jiném právním důvodu vzniku pohledávky (kupní smlouvě) zazněla před oběma soudy, pročež bylo namístě se jí zabývat. Přetrvávají tak pochybnosti o správnosti (pravomocně uzavřeného) výsledku nalézacího řízení. Nutno též akcentovat složitost závazkových vztahů mezi úpadcem a M. S. (srov. osobní propojení dané tím, že M. S. byl společníkem úpadce), důkazní situaci i otázku právního posouzení věci (právní kvalifikace nároku), což nelze vždy s úspěchem předjímat. Pohledávku úpadce nebylo tedy lze vnímat jako zjevně bezúspěšnou (z pohledu jejího uplatnění v soudním řízení). Byť mohly existovat určité pochybnosti o její důvodnosti (ať z pohledu předvídatelné neplatnosti zástavní smlouvy či námitky promlčení ve vztahu k bezdůvodnému obohacení), nebylo možno apriori vyloučit, že bude alespoň z části úspěšná z pohledu smluvních ujednání účastníků (srov. poznatky konkursního soudu o důvodnosti části nároku z titulu bezdůvodného obohacení), což legitimizuje postup správce konkursní podstaty.
[10] Postup D. L. (coby správce konkursní podstaty) tedy nevybočil z mezí výkonu funkce s odbornou péčí, což platí i pro odvolací řízení o předmětné pohledávce. Občanské soudní řízení

je v zásadě (až na výjimky, o něž nejde) dvouinstanční, takže D. L. nebylo lze upírat přezkum věci odvolacím soudem a klást mu k tíži výsledek odvolacího řízení (jen proto dovozovat, že D. L. nepostupoval s odbornou péčí), zvláště když i zde platí, že D. L. opakovaně tvrdil (v reakci na názor konkursního soudu o bezdůvodném obohacení a promlčení) existenci smlouvy. Nelze tedy uzavřít, že by odvolací řízení bylo vyvoláno bezobsažným či zjevně bezúspěšným opravným prostředkem.
[11] V dané věci tedy nelze dovodit již první objektivní předpoklad obecné odpovědnosti za škodu dle § 420 odst. 1 obč. zák. a žaloba je nedůvodná jako celek.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

6. Proti rozsudku odvolacího soudu (a to výslovně proti všem jeho výrokům) podal žalobce dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, jakož i na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, namítaje, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.) a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

7. Otázku procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud posoudil nesprávně závaznost rozsudku, jímž konkursní soud zamítl (ve spojení s potvrzujícím rozsudkem Vrchního soudu v Praze) žalobu L. T. (coby správce konkursní podstaty úpadce) proti M. S.

8. K tomu dovolatel poukazuje na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 1999, sp. zn. 33 Cdo 1074/98 (jde o rozsudek uveřejněný pod č. 69/2000 Sb. rozh. obč.), a v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 3. 2003, sp. zn. 21 Cdo 1382/2002, s tím, že bylo-li o určité otázce vydáno příslušným orgánem rozhodnutí, soud z něj vychází podle ustanovení § 135 odst. 2 o. s. ř. Výrok pravomocného rozsudku je přitom závazný pro účastníky řízení a podle § 159a o. s. ř. je v rozsahu, v jakém je závazný pro účastníky řízení, závazný též pro všechny orgány. Závazný je přitom výrok rozsudku, avšak v případě zamítavého výroku je třeba výrok posoudit v souvislosti s odůvodněním rozsudku, což odvolací soud v napadeném rozhodnutí pominul. Úvahy odvolacího soudu, že nárok uplatňovaný L. T. (coby správcem konkursní podstaty úpadce) proti M. S. bylo možné posoudit i jinak, jsou liché proto, že tento nárok již byl v pravomocném soudním rozhodnutí posouzen (tak, že neexistuje a že L. T. se nedomáhal žádného plnění z kupní smlouvy). Odvolací soud tak zcela popírá a obrací řešení otázek, o nichž bylo pravomocně rozhodnuto.

9. Dovolacím soudem neřešenou otázkou hmotného práva je (podle dovolatele) otázka odborného postupu správce konkursní podstaty, vymáhá-li do konkursní podstaty spornou a promlčenou pohledávku a nemá-li současně v konkursní podstatě prostředky ke krytí nákladů spojených s uplatněním pohledávky (zejména ke krytí nákladů hrazených protistraně při neúspěchu ve sporu).

10. Odvolacímu soudu dovolatel vytýká, že skutečnost, že správce konkursní podstaty neměl v konkursní podstatě prostředky ke krytí nákladů spojených s uplatněním pohledávky, neměl za významnou. K tomu míní, že po svém ustavení do funkce správce konkursní podstaty měl žalovaný náležitě zhodnotit, zda údajná pohledávka (vůči M. S.) vůbec existuje (k čemuž dovozuje, že to nebylo ničím reálně doloženo), zda není promlčena (a mělo mu být zřejmo, že reálně je promlčena) a zda jsou kryty náklady spojené s uplatněním takové pohledávky (zda se v konkursní podstatě nachází dostatek prostředků na úhradu pohledávek spojených s vymáháním pohledávky). V této souvislosti pak dovolatel poukazuje na ustanovení § 27 odst. 4 ZKV, s tím, že žalovaný podle tohoto ustanovení

nepostupoval.

11. Vymáhá-li správce konkursní podstaty spornou pohledávku s vědomím, že náhradu nákladů řízení v případě neúspěchu ve sporu nebude schopen uspokojit, pak takový postup nelze označit za postup s odbornou péčí, uzavírá dovolatel.

12. Žalovaný ve vyjádření navrhuje dovolání zamítnout jako nedůvodné, s tím, že jde o stále se opakující účelové tvrzení žalobce.

III.
Přípustnost dovolání

13. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. 12. 2013) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

14. Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností dovolání v dané věci.

15. Dovolatel výslovně podal dovolání proti všem výrokům rozsudku odvolacího soudu, tedy i proti té části druhého výroku, kterou odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o nákladech řízení, jakož i proti třetímu výroku o nákladech odvolacího řízení. Dovolání ovšem nevymezuje (v rozporu s ustanovením § 241a odst. 2 o. s. ř.), v čem spatřuje dovolatel ve vztahu k těmto výrokům splnění předpokladů přípustnosti dovolání. Může-li být dovolání přípustné jen podle § 237 o. s. ř. (jako v této věci), je dovolatel povinen v dovolání vymezit, které z tam uvedených hledisek považuje za splněné, přičemž k projednání dovolání nepostačuje pouhá citace textu ustanovení § 237 o. s. ř. (či jeho části). K vymezení přípustnosti dovolání srov. především usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněné pod č. 4/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. Srov. ostatně též usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. I. ÚS 3524/13, ze dne 12. 2. 2014, sp. zn. IV. ÚS 3982/13, ze dne 17. 4. 2014, sp. zn. III. ÚS 695/14, a ze dne 24. 6. 2014, sp. zn. IV. ÚS 1407/14 (dostupná na webových stránkách Ústavního soudu).

16. Nejvyšší soud proto potud dovolání odmítl podle ustanovení § 243c odst. 1 věty první o. s. ř., neboť u označených výroků neobsahuje vymezení toho, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 241a odst. 2 o. s. ř.), a v dovolacím řízení pro tuto vadu nelze pokračovat.

17. V rozsahu, v němž dovolání směřuje proti potvrzujícímu a měnícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, může být přípustné jen podle ustanovení § 237 o. s. ř. (když pro daný případ neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř., vypočtených v § 238 o. s. ř.).

18. Ve smyslu kritérií obsažených v § 237 o. s. ř. nezakládá přípustnost dovolání v dané věci první z dovolatelem položených otázek (otázka procesního práva). Na řešení otázky nerespektování závaznosti soudního rozsudku totiž napadené rozhodnutí nespočívá [je z něj zjevné, že odvolací soud nesměřoval svými úvahami k popření závaznosti rozsudku konkursního soudu, nýbrž k posouzení toho, zda L. T. v průběhu sporu vedeného proti M. S. konal s odbornou péčí (včetně posouzení, jakých postupů a posouzení věci se v době, kdy zvažoval, zda podá odvolání, jež vyústilo ve vznik nákladů odvolacího řízení, k jejichž náhradě M. S. byl zavázán jako správce konkursní podstaty úpadce, mohl nadít od odvolacího soudu)]. To je ostatně též v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu, která již při výkladu pojmu péče řádného hospodáře dovodila, že k tomu, aby dostál požadavku péče řádného hospodáře, je jednatel společnosti s ručením omezeným povinen jednat při výkonu své funkce (mimo jiné) s potřebnými znalostmi, a tedy i informovaně, tj. při konkrétním rozhodování využít rozumně dostupné (skutkové i právní) informační zdroje a na jejich základě pečlivě zvážit možné výhody i nevýhody (rozpoznatelná rizika) existujících variant podnikatelského

rozhodnutí, že však je současně nezbytné posuzovat splnění této povinnosti z pohledu ex ante, tj. prizmatem skutečností, které jednateli byly či při vynaložení příslušné péče (při využití dostupných informačních zdrojů) mohly a měly být známy v okamžiku, v němž dotčená podnikatelská rozhodnutí učinil (nikoli tedy podle výsledku, k němuž tato rozhodnutí vedla); srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2016, sp. zn. 29 Cdo 5036/2015.

19. Jinak (pro poměry této věci) řečeno, to, zda správce konkursní podstaty úpadce postupoval při vedení sporu s M. S. s odbornou péčí, se neposuzuje až podle výsledku sporu, nýbrž podle toho, zda požadavek odborné péče se prosadil v rámci rozhodnutí, která v daném sporu činil a postupů, které volil (včetně podání opravného prostředku).

20. Nejvyšší soud však shledává dovolání přípustným pro posouzení dovoláním předestřené otázky hmotného práva, směřující k výkladu ustanovení § 27 odst. 4 ZKV ve spojení s požadavkem odborné péče kladeným na správce konkursní podstaty úpadce ustanovením § 8 odst. 2 ZKV. Potud jde o otázku dovolacím soudem nezodpovězenou.

IV.
Důvodnost dovolání

21. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

22. Podle ustanovení § 8 odst. 2 ZKV (ve znění účinném do 31. 12. 2007, pro věc rozhodném) správce je povinen při výkonu funkce postupovat s odbornou péčí a odpovídá za škodu vzniklou porušením povinností, které mu ukládá zákon nebo mu uloží soud. Je-li správcem ustavena veřejná obchodní společnost, odpovídají za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem funkce správce její společníci společně a nerozdílně. Správce je povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem funkce správce.

23. Dle ustanovení § 27 odst. 4 ZKV (v rozhodném znění) peněžité pohledávky, které má úpadce za svými dlužníky nebo osobami, které zajišťují tuto pohledávku, je správce povinen uplatnit a vymáhat ve prospěch podstaty; to platí přiměřeně i pro nepeněžité pohledávky úpadce, pokud je možné ocenit je penězi. Tuto povinnost správce nemá, pokud náklady na uplatnění a vymáhání pohledávek nelze krýt z podstaty, ledaže by konkursní věřitelé poskytli správci přiměřenou zálohu k jejich krytí.

24. Nejvyšší soud úvodem poznamenává, že jeho judikatura je ustálena v tom, že povinnost postupovat při výkonu funkce s „odbornou péčí“ (§ 8 odst. 2 ZKV), je povinností vyššího stupně než povinnost postupovat při výkonu funkce s „péčí řádného hospodáře“ (srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2011, sp. zn. 23 Cdo 5194/2009, rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2014, sp. zn. 29 Cdo 1043/2012, rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. 29 Cdo 2631/2012, uveřejněného v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročníku 2015, pod č. 129, nebo rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 22. 12. 2014, sp. zn. 29 Cdo 2837/2012).

25. Již v rozsudku ze dne 18. 4. 2012, sp. zn. 29 Cdo 1400/2010, uveřejněném pod č. 110/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 110/2012“), pak Nejvyšší soud vysvětlil, že správce konkursní podstaty je zjednodušeně řečeno správcem cizího majetku, konkrétně správcem úpadcova majetku nebo majetku ve vlastnictví jiných osob, na který se po dobu trvání účinků konkursu pohlíží jako na úpadcův.

26. Tamtéž dodal, že povinností správce konkursní podstaty postupovat při výkonu funkce s odbornou péčí (§ 8 odst. 2 ZKV) se rozumí i jeho povinnost konkursní podstatu řádně udržovat a

spravovat. Správou konkursní podstaty se přitom rozumí zejména činnost (včetně právních úkonů a opatření z ní vyplývajících), která směřuje k tomu, aby nedocházelo ke znehodnocení konkursní podstaty, zejména aby nedošlo k odstranění, zničení, poškození nebo odcizení majetku, který do ní patří, aby majetek patřící do konkursní podstaty byl využíván v souladu se svým určením, jestliže tomu nebrání jiné okolnosti a aby se konkursní podstata rozmnožila, lze-li takovou činnost rozumně očekávat se zřetelem k jejímu stavu a k obvyklým obchodním příležitostem (srov. shodně např. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 197/2003, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 8, ročníku 2004, pod č. 160, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. 29 Cdo 3037/2008, uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 2, ročník 2011, pod č. 26).

27. Výčet povinností (činností, k nimž je správce konkursní podstaty povinen ve smyslu § 8 odst. 3 poslední věty ZKV) obsažený ve výše zmíněném rozsudku sp. zn. 29 Cdo 2631/2012 pak zahrnuje (obsahuje) i povinnost vést místo úpadce soudní spory, zahajovat je a samostatně v nich vystupovat (ve smyslu § 14 odst. 1 písm. c/ a d/ ZKV, § 16 odst. 1 ZKV, § a právě i 27 odst. 4 ZKV).

28. V takto ustaveném rámci je zjevné, že povinnost (činnost) předjímaná ustanovením § 27 odst. 4 ZKV se váže k naplnění požadavku na řádnou správu konkursní podstaty (tak, aby se rozmnožila o vymožené pohledávky). V duchu této logiky není ustanovení § 27 odst. 4 poslední věty ZKV ustanovením, jež by správci dovolovalo žádat konkursní věřitele, aby mu pro účely soudního uplatnění pohledávek úpadce poskytli přiměřenou zálohu ke krytí možné náhrady nákladů řízení, k níž bude konkursní podstata zavázána, jestliže ve sporu neuspěje. Postup podle uvedeného ustanovení se naopak předpokládá tam, kde se v konkursní podstatě nenachází dostatek prostředků ke krytí nákladů, jež bude před skončením sporu o vymáhanou pohledávku platit správce konkursní podstaty úpadce jako žalobce (srov. § 140 odst. 1 větu první o. s. ř.). Jinak řečeno, ustanovení § 27 odst. 4 ZKV směřuje (včetně poslední věty) k naplnění požadavku na řádnou správu majetku, na který se pohlíží jako na úpadcův a nikoli k zajištění ochrany majetkových zájmů úpadcových „odpůrců“ (rozuměj ve smyslu osob, jež s ním vedou spor).

29. Nejvyšší soud tedy uzavírá, že správce konkursní podstaty úpadce neporuší povinnost postupovat při výkonu funkce s odbornou péčí, tím, že si před zahájením sporu s osobou, o níž má důvod se domnívat, že je úpadcovým dlužníkem, nevyžádá (vzhledem k majetkové nedostatečnosti konkursní podstaty) od konkursních věřitelů zálohu na krytí náhrady nákladů řízení, jež by mohly být přiznány na účet konkursní podstaty úpadcovu dlužníku, kdyby správce konkursní podstaty spor prohrál; ustanovení § 27 odst. 4 poslední věty ZKV k tomuto účelu neslouží.

30. Dovolání tedy potud není důvodné.

31. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud tudíž, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání zamítl (§ 243d písm. a/ o. s. ř.).